

Schriftelijke Statenvragen van de Statenfractie van Forum voor Democratie over Wetenschappelijke review OVP, ingediend op 28 februari 2025, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 8 april 2025 (3375995).

Overeenkomstig artikel 23, lid 1 en 2 van het Reglement van Orde stelt de fractie van Forum voor Democratie de volgende schriftelijke vragen aan het college van Gedeputeerde Staten naar aanleiding van WOO documenten t.a.v. de wetenschappelijke review Oostvaardersplassen.

Vragen:

A. Aanbestedingsintegriteit en Rechtsgeldigheid

Pagina 7-8 (Aanbestedingsleidraad):

"Bij mislukking van de meervoudig onderhandse aanbesteding (M26-24) werd zonder nieuwe marktconsultatie overgegaan tot een enkelvoudige procedure bij [Bureau X]."

1. Waarom werd artikel 3.4 van Richtlijn 2014/24/EU genegeerd, dat vereist dat bij een mislukte aanbesteding nieuwe partijen worden benaderd?

Antwoord:

Het betreft hier geen Europese aanbesteding; het artikel waarnaar verwezen wordt is dan ook niet van toepassing. Het betreft een bedrag dat valt binnen het inkoopbeleid van de provincie. En er is overeenkomstig dat beleid gehandeld waarbij bij de start van de uitvraag drie partijen zijn benaderd. Nadat bleek dat de uitvraag aan deze partijen geen aanbieding opleverde, is doorgeschakeld en zijn er individuele partijen benaderd.

2. Op welke wijze is gewaarborgd dat de keuze voor [Bureau X] niet in strijd is met het verbod op voorkeursbehandeling (art. 2.86 Aanbestedingswet 2012), gelet op het ontbreken van een baten-risicoanalyse (p. 10)?

Antwoord:

Er is conform het vastgestelde provinciale inkoopbeleid gehandeld. Het aangehaalde artikel uit de Aanbestedingswet gaat over aanbestedingen van boven de EU aanbestedingsgrens. Het drempelbedrag hiervoor is vastgesteld op €221.000,-

E-mail 24 oktober 2024 (08:19):

"Van Geel Consultancy adviseerde over de selectie van onderzoeksbureaus zonder openbaarmaking van criteria."

3. Waarom ontbreekt een transparante motivering voor de betrokkenheid van Van Geel Consultancy, terwijl dit strijdig is met het Good Practices-document van DNB over belangenverstrengeling?

Antwoord:

In het kader van de zorgvuldigheid is de voorzitter van de Commissie Van Geel benaderd en gevraagd of de startnotitie wetenschappelijke review in overeenstemming is met de adviezen en aanbevelingen die destijds gedaan zijn met betrekking tot het uitvoeren van een wetenschappelijke review. Er is hier dus geen sprake van belangenverstrengeling.

B. Belangenverstrengeling Commissie-Van Geel

Pagina 31 (E-mail 21 oktober 2024):

"Pieter van Geel, voorzitter van de beleidsvormende commissie (2018), werd actief betrokken bij de startnotitie."

4. Waarom werd geen onafhankelijk adviesorgaan ingesteld, gelet op Van Geels dubbelrol als beleidsarchitect én evaluator van eigen werk?

Antwoord:

Er is hier geen sprake van een dubbelrol door Van Geel. De provincie is conform inkoopbeleid bezig met het selecteren van een geschikte partij die de wetenschappelijke review kan uitvoeren. Binnenkort zullen Provinciale Staten met een mededeling worden geïnformeerd als deze partij is gevonden en er daarmee ook meer duidelijkheid is over het traject en het tijdspad dat doorlopen gaat worden. Het tijdspad dat in de startnotitie geschetst is, heeft zoals eerder gemeld vertraging opgelopen.

5. Wanneer wordt alle communicatie tussen uw portefeuille en Van Geel Consultancy openbaar gemaakt, inclusief criteria voor bureauselectie (p. 40)?

Antwoord:

U beschikt over alle stukken. Deze zijn via het WOO-verzoek aangeleverd.

Pagina 40 (Reactie Van Geel):

"Mijn suggestie: zet de review zodanig op dat periodiek op beperkte parameters gemeten kan worden."

6. Waarom adviseerde u om dit voorstel over te nemen, terwijl de Raad van State in 2022 oordeelde dat Van Geels vernattingsadvies strijdig was met de Habitatrichtlijn (Bijlage 3)?

Antwoord:

In de eerste plaats is het onjuist dat de Raad van State heeft geoordeeld dat Van Geels vernattingsadvies strijdig is met de Habitatrichtlijn. Over de uitvoering van de vernattingsmaatregelen is tot dusverre alleen een voorlopige voorzieningsuitspraak door de Raad van State gedaan, waarbij werkzaamheden zijn geschorst hangende de uitspraak van de Raad van State in de bodemprocedure. De bodemprocedure in deze zaak loopt nog en de Raad van State moet dus nog uitspraak doen in hoeverre de vernattingsmaatregelen direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van het Natura 2000-gebied en of deze zonder natuurvergunning kunnen worden uitgevoerd.

U vraagt waarom het voorstel van de heer Van Geel om van de review een proces te maken waarbij de review zodanig moet worden opgezet dat de komende jaren periodiek op een beperkt aantal parameters de voortgang gemeten kan worden, is overgenomen in de uitvraag voor de wetenschappelijke review. In de startnotitie is een kanttekening geplaatst over de vraag in welke mate nu reeds uitspraken gedaan kunnen worden over de vegetatieontwikkeling en soorten-samenstelling in het gebied. De maatregelen zijn relatief gezien maar kort geleden uitgevoerd en hebben daarom nog enige tijd nodig om effect te hebben op de beoogde ontwikkelingen in het gebied. Om te voorkomen dat de conclusie van de review leidt tot geen zichtbare effecten op de vegetatie en soortensamenstelling in het gebied (omdat het nog te vroeg is om dit te kunnen waarnemen), is gevraagd om aan te geven op welke wijze hiermee door de betreffende partij wordt omgegaan. Dit komt naar onze mening de uitkomsten en zorgvuldigheid van de wetenschappelijke review ten goede; reden waarom is besloten om het voorstel over te nemen.

C. Wetenschappelijke Onafhankelijkheid en Kwaliteitsrisico's

Pagina 8 (Aanbestedingsleidraad):

"De review sluit expliciet herziening van beleidsdoelen uit, ondanks maatschappelijke onrust over grote grazers."

7. Waarom ontbreekt een effectmeting van recente maatregelen (bijv. populatiebeheer), terwijl dit cruciaal is voor beleidsverantwoording?

Antwoord:

Zoals in de startnotitie opgenomen, is de review erop gericht en heeft die als doel antwoord te geven op de volgende onderdelen, inclusief uitgewerkte voorstellen op adviezen die mogelijk voortkomen uit de review:

- Op welke wijze is in de uitvoering invulling gegeven aan het beleid? Is dit conform het beleidskader Oostvaardersplassen? Dit is breder dan alleen de grote grazers; het gaat ook om de andere opgenomen onderdelen.
- Op welke wijze zijn de verschillende adviezen uit het beleidskader opgepakt en ingevuld? Is er opvolging gegeven aan de adviezen en hoe is dat gedaan? Zo niet, wat zijn daarvan de redenen?
- Heeft het gevoerde beleid ook het gewenste resultaat opgeleverd? Zijn er resultaten waarneembaar die toe te schrijven zijn aan de genomen maatregelen uit het beleidskader?

Om tot een onafhankelijke en complete review te komen, wordt zelfstandig feitenonderzoek uitgevoerd naar de ontwikkeling van soorten, oppervlakten vegetaties, condities van de grote grazers en de omstandigheden waarin zij leven.

Pagina 8 (Aanbestedingsleidraad):

"Deadline: 31 mei 2025 – slechts 5 maanden voor data-analyse van een Natura 2000-gebied."

8. Waarom hanteerde u een deadline die volgens het Adviescentrum Aanbesteden "onrealistisch en risicovol" is voor complexe ecologische evaluaties?

Antwoord:

In de aanbestedingsleidraad hebben we een tijdspad opgenomen waarbinnen wij denken dat het mogelijk is om de wetenschappelijke review uit te laten voeren. Het advies van het Adviescentrum Aanbesteden kennen wij niet en heeft naar ons idee geen betrekking op onze uitvraag. Daarnaast gaat het hier om een wetenschappelijke review van het beleidskader, en niet om een data-analyse van het Natura 2000 gebied.

D. Financiële Onregelmatigheden en Dualisme

Pagina 9 (Aanbestedingsleidraad):

"Het budget van €100.000 werd via mandaat B achteraf op de begroting gezet zonder Stateninstemming."

9. Waarom werd dit bedrag niet vooraf voorgelegd aan Provinciale Staten, in strijd met de wet?

Antwoord:

Bij het vaststellen van de begroting 2024 op 26 september 2023 hebben Gedeputeerde Staten van Provinciale Staten mandaat gekregen om een aantal onderwerpen uit het coalitieakkoord uit te werken en de daarvoor opgenomen bedragen te benutten. Hierbij was ook het onderwerp Evaluatiebeleid Oostvaardersplassen genoemd.

Pagina 14 (Aanbestedingsvoorwaarden):

"Opdrachtnemers moesten een geheimhoudingsverklaring ondertekenen."

10. Welk algemeen belang rechtvaardigt deze geheimhouding bij een publiek gefinancierde review, in strijd met de Wet open overheid?

Antwoord:

Het betreft bestaand beleid van de provincies om te voorkomen dat documenten door niet bevoegden openbaar worden gemaakt

E. Juridische Twijfel en Raad van State

Bijlage 3 (Raad van State-arrest 2022):

"De vernatting tast het leefgebied van beschermde vogels aan en valt buiten het Natura 2000-beheerplan."

11. Waarom negeerde u de waarschuwingen van juristen over schending van de Wet natuurbescherming, zoals vermeld in het advies van prof. Bastmeijer?

Antwoord:

U refereert aan een uitspraak van de voorzieningenrechter inzake de vernattingsmaatregelen in de Oostvaardersplassen (zie ook antwoord vraag 6). De bodemprocedure in deze zaak loopt nog en de Raad van State moet nog uitspraak doen over in hoeverre de vernattingsmaatregelen direct verband houden met of nodig zijn voor het beheer van het Natura 2000-gebied en of deze zonder natuurvergunning kunnen worden uitgevoerd. De effecten van de vernattingsmaatregelen zijn beoordeeld door een onafhankelijk ecologisch adviesbureau waaruit naar voren komt dat er geen sprake is van significante gevolgen voor de kwalificerende vogelsoorten van het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. Wij zijn dan ook van oordeel dat de procedures rondom de vernattingsmaatregelen op een juiste wijze zijn doorlopen en zien de uitspraak van de Raad van State in de bodemprocedure met vertrouwen tegemoet.

E-mail 15 oktober 2024:

"Provinciale Staten werden pas na vaststelling van de startnotitie geïnformeerd."

12. Waarom kregen Provinciale Staten geen inspraakmogelijkheid, ondanks het vereiste van "periodieke evaluatie" in het coalitieakkoord?

Antwoord:

Het is aan Gedeputeerde Staten om deze review uit te laten voeren en niet aan Provinciale Staten. Mochten de uitkomsten van invloed zijn op het door Provinciale Staten vastgestelde beleidskader, dan komen we daarvoor terug bij Provinciale Staten.

En uiteraard zal de uitkomst van de wetenschappelijke review gedeeld worden met Provinciale Staten.

F. Aanvullende Documentatieverzoeken

13. Wanneer wordt de volledige EMVI-beoordelingsmatrix van [Bureau X] openbaar gemaakt, inclusief scores op kwaliteit (p. 10-13)?

Antwoord:

Er wordt niet gewerkt met de EMVI-beoordelingsmatrix waar naar gevraagd wordt. Daarnaast wordt beoordeling van de partijen niet openbaar gemaakt.

14. Bent u bereid alle interne risicoanalyses over het gebruik van mandaat B voor projecten boven de €50.000 te publiceren, zoals vereist in de Comptabiliteitswet 2016?

Antwoord:

De Comptabiliteitswet 2016 stelt regels omtrent de Nederlandse Rijksbegroting alsmede omtrent de Algemene Rekenkamer. Deze wet is niet van toepassing op de provincie. De provincie valt sinds 2003 onder het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). Het BBV bevat voorschriften en richtlijnen voor de begroting en de verantwoording van financiële gegevens binnen deze overheidsorganisaties. Provincie Flevoland richt haar jaarstukken in overeenstemming met het BBV in.

In de financiële verordening Provincie Flevoland 2024, onderdeel uitvoering begroting, artikel 3 lid b, is bepaald dat Provinciale Staten het college mandateren om begrotingswijzigingen door te voeren op eerder genomen Statenbesluiten. Van dit mandaat hebben Gedeputeerde Staten gebruik gemaakt bij het op de begroting zetten van de middelen voor de wetenschappelijke review. Provinciale Staten hebben immers besloten om dit mandaat aan Gedeputeerde Staten te verlenen bij besluit van 26 september 2023, zie beantwoording vraag 9.